

Bijlage VMBO-GL en TL
2023

tijdvak 1

maatschappijkunde CSE GL en TL

Bronnenboekje

tekst 1

Historie

Behalve op IJsland kwamen wolven vroeger in heel Europa voor, ook in Nederland. In een ver verleden was er ontzag voor wolven en hun efficiënte jacht. Maar gaandeweg zagen mensen wolven steeds meer als bedreiging of concurrent. Wolven werden steeds intensiever bejaagd.

Door eeuwen van vervolging verdween de wolf in de loop van de 18de en 19de eeuw uit ons land. De laatste gedode wolf in Nederland was in 1881 in Helvoirt, Noord-Brabant.

Uiteindelijk werd de wolf teruggedrongen tot diep in Oost-Europa en de gebergtes van Italië en Spanje.

In 1982 werd de Conventie van Bern van kracht waarbij alle Europese landen getekend hadden om de wolf te beschermen. Deze bescherming leidde tot herstel van aantallen en verspreidingsgebied.

De wolf is in Nederland sinds 25 juni 2014 een beschermde inheemse diersoort.

Wolven zijn bezig aan een terugkeer in grote delen van West-Europa. Ook in Nederland worden na meer dan een eeuw afwezigheid weer wolven waargenomen.

naar: wolveninnederland.nl van 22 november 2021

tekst 2

Boeren willen wolvenhek om Friesland

Niet eerder werden er zoveel schapen in Nederland gedood door wolven als afgelopen jaar: 291 in totaal.

Hoewel het dier zich rustig houdt in Friesland, maken boeren zich grote zorgen om de bescherming van hun vee. Ze zien het gevaar al van ver aankomen en willen koste wat kost schade en leed voorkomen.

Vijf schapenhouders, verenigd in de stichting Wolvenhek Fryslân, willen om die reden dat er een hek om de hele provincie Friesland wordt gezet. Het gaat om ongeveer 150 kilometer aan hekwerk van anderhalve meter hoog. Maandag overhandigden de boeren een petitie voor hun wolvenplan aan commissaris van de Koning Arno Brok.

Hoewel de overheid eerder aanbod wolvenrasters¹⁾ te subsidiëren, noemt Diederik Sleurink van Wolvenhek Fryslân dit een “waardeloze oplossing”. Hij zweert bij hekken om de provincie: “Je voorkomt ellende door de wolf te weren en bovendien verklooi je ook niet het landschap.”

noot 1 wolvenraster = een afscheiding (hek) waar stroom op staat, die door de schapenhouder tijdelijk om een groep schapen kan worden gezet

naar: hartvannederland.nl van 22 maart 2021

tekst 3

Nederlanders iets minder positief over terugkeer wolf

Nederlanders zijn iets minder positief over de terugkeer van de wolf. Was een jaar geleden nog 57 procent van de bevolking blij met de komst van het roofdier, nu is dat 54 procent. Dat blijkt uit onderzoek dat het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft laten houden.

Oorzaak van de daling van de populariteit is een rooftocht van een wolf in Noord-Brabant, schrijft demissionair minister Carola Schouten in een brief aan de Tweede Kamer.

Meer Nederlanders vinden dat wolven voor overlast zorgen. Maar tegelijkertijd hebben ook meer mensen er vertrouwen in dat de terugkeer van de wolf veilig gebeurt. Een jaar geleden was dat nog 63 procent en nu is dat 67 procent.

Minister Schouten heeft het onderzoek laten uitvoeren, in verband met de grote media-aandacht voor de aanvallen op schapen in Noord-Brabant.

naar: rtlnieuws.nl van 26 januari 2021

tekst 4

Beloning faunabescherming voor tip doodgeschoten wolf

De Faunabescherming heeft een beloning van 5.000 euro klaarliggen voor de tip die leidt tot opsporing en berechting van de dader die begin deze maand een wolf doodschoot in de omgeving van Stroe.

Het doden van een wolf is bij wet verboden en kan leiden tot een gevangenisstraf tot 3 jaar of een boete van maximaal 21.750 euro. Eerder deze week werd bekend dat de wolf die bij Stroe werd gevonden, was doodgeschoten. De wolf vormde een paar met een wolvin die enkele maanden eerder in de buurt van Ede werd doodgereden.

Er loopt ook een strafrechtelijk onderzoek naar het doden van de wolf. Kamerlid Leonie Vestering van de Partij voor de Dieren heeft ook aangifte gedaan tegen het doodschieten van de wolf.

Bovendien heeft Vestering Kamervragen gesteld aan demissionair minister Carola Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Zo wil zij weten waarom de maximale straf voor het doden van een wolf in België bijna 25 keer hoger is dan in Nederland.

naar: nieuweoogst.nl van 16 oktober 2021